

PRIMLJENO:	13.06.	20	22	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-L/22-4			
VEZA:				
EPA:				
SKRAĆENICA:				PRILOG:

Klub poslanika „Crno na bijelo“

Podgorica,

23. jun 2022. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

n/r PREDSEDNICI SKUPŠTINE

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, **ministru ekonomskog razvoja i turizma, gospodinu Goranu Đuroviću** postavljam sljedeće:

POSLANIČKO PITANJE:

Kako ministarstvo na čijem ste čelu planira da podrži dalji razvoj jednog od sektora na kojem će počivati budućnost privrede naše države, IT sektor?

Da li ste zadovoljni efektom *Zakona o inovacionoj djelatnosti* kada se radi o novim kompanijama, ali i prije svega mladim ljudima koji žele da se bave inovativnim biznisima u Crnoj Gori?

Šta je to što je on ponudio i omogućio mladim preduzetnicima iz ovih oblasti?

Na koji način je omogućeno investitorima i domaćim kompanijama da jedan dio kapitala ulože u crnogorske startap biznise?

Obrazloženje ću dati na sjednici.

U skladu sa Poslovníkom očekujem i pisani odgovor.

Miloš Konatar

PREDSJEDNIK KLUBA POSLANIKA CRNO NA BIJELO

Crna Gora
Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma
Direktorat za digitalnu ekonomiju i tehnološki razvoj

Adresa: Rimski trg 46
81000, Podgorica
Crna Gora
tel: 382 20 482 163
www.gov.me/mek

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMJENO:	29. 06. 20. 22. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/22-4/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Br: 002-008/22-9412/2

27.06.2022.

SKUPŠTINA CRNE GORA

Danijela Đurović, predsjednica Skupštine

Predmet: Odgovori na poslanička pitanja

Poštovana,

Dana 23.06.2022. godine dopisom broj 00-61-2/22-4 od poslanika Miloša Konatara dostavljeno nam je set poslaničkih pitanja.

Ministarstvo, shodno svojim nadležnostima, može dati odgovor na pitanje: *Kako ministarstvo na čijem ste čelu planira da podrži dalji razvoj jednog od sektora na kojem će počivati budućnost privrede naše države, IT sektor?*

U odnosu na predmetno pitanje, a polazeći od osnovnih nadležnosti ministarstva, možemo dati odgovor sa aspekta procesa koji se sprovode u ministarstvu, kao i procesa koji se odnose na proces digitalizacije i razvoj novih tehnologija.

Digitalna transformacija je postala imperativ daljeg razvoja svake zemlje u svijetu i podrazumijeva integraciju digitalnih tehnologija u sve aspekte razvoja privrede i društva. To je kontinuiran proces koji treba eksponencijalno ubrzati sa pojavom novih tehnologija koje karakteriše intenzivan i brz razvoj. Iako proces digitalne transformacije treba da prati tempo razvoja digitalne tehnologije, da bi bio uspješan, potrebna je dobra osnova u infrastrukturi, normativni i institucionalni aranžmani i drugo.

Polazeći od navedenog, ministarstvo kontinuirano radi na unapređenju razvoja digitalne infrastrukture i mreža nove generacije.

Projekti poput „Razvoj infrastrukture za širokopoljasni pristup internetu“, koje sprovodi ministarstvo i koji je uvršten na Jedinственu listu projekata Crne Gore, mogli bi da smanje digitalni jaz i obezbijede fiksnu širokopoljasnu vezu za obrazovne ustanove, bolnice, javne ustanove, opštine i domaćinstva, sa posebnim fokusom na ruralna područja. Takođe projekat može povećati poslovne mogućnosti u svim privrednim sektorima i omogućiti uključivanje svih učesnika i zajednica kroz pristup informaciono-komunikacionim tehnologijama.

Pored navedenog ministarstvo kontinuirano sprovodi proces uvođenja novih 5G mobilnih komunikacionih mreža u Crnoj Gori, na način što stvaramo strateške i normativne uslove za to. U tom smislu, krajem prošle godine ministarstvo je donijelo Mapu puta za uvođenje 5G mobilnih mreža u Crnoj Gori, kojom je određena dinamika ovog procesa. Nadalje, početkom 2022. godine počeli smo sa izradom Strategije uvođenja 5G mobilnih komunikacionih mreža u Crnoj Gori, dok se sprovođenje procesa aukcije radio frekvencijskog spektra za 5G očekuje do kraja tekuće godine.

Povezivanje je veoma važno, možemo reći, jednako koliko voda i struja. Ministarstvo na čijem sam čelu će nastojati da u predviđenim rokovima završi sve navedene aktivnosti i na taj način obezbijedi svu neophodnu infrastrukturu, koja će imati dubok i pozitivan transformacijski uticaj, ne samo na građane, već i na cjelokupnu ekonomiju.

Pored navedenog, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma **sprovodi Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2022.godinu** u okviru kojeg je mikro, malim i srednjim preduzećima dostupno 6 programskih linija finansijske i 2 programske linije nefinansijske podrške, sa ukupno opredijeljenim budžetom od 4.mil. €.

Program ima za cilj podsticanje investicija, digitalne transformacije biznisa, prelaska sa linearnog na cirkularni model ekonomije, uvođenje međunarodnih standarda poslovanja, jačanje internacionalizacije, kao i podršku početnicima u biznisu.

Intenziteti podrške u okviru predviđenih programskih linija su od 50% do 80% za preduzeća u kojima osobe ženskog pola i/ili starosti do 35 godina učestvuju u vlasničkoj strukturi minimum 50% ili su registrovani i obavljaju djelatnost u jedinicama lokalnih samouprava (JLS) sa indeksom razvijenosti do 100%

U cilju podsticanja digitalizacije u sektoru MMSP dostupna je **Programska linija za podršku digitalizaciji** koja je namijenjena za sufinansiranje troškova sljedećih aktivnosti:

- Integracija poslovnih softvera i web rješenja;
- Realizacija specijalizovanih (personalizovanih) softverskih rješenja veće kompleksnosti;
- Unapređenje digitalnih vještina zaposlenih.

Programska linija za početnike u biznisu namijenjena je preduzećima koja posluju do godinu dana i ima za cilj pružanje nefinansijske i finansijske podrške. Programska linija realizuje se u saradnji sa Investiciono razvojnim fondom A.D.Crne Gore.

Da bi kandidati stekli uslov da apliciraju za kreditna sredstva kod IRF-a neophodno je da pohađaju preduzetničke cikluse edukacije organizovane od strane Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, koje istovremeno pruža tehničku podršku u vidu pripreme propisane projektne dokumentaciju i istu dostavlja IRF-u na konačno odlučivanje.

Privredni subjekti koji ispunjavaju opšte uslove Programske linije i koji realizuju kredit kod IRFCG, mogu ostvariti pravo na bespovratnu podršku za pokriće dijela kreditnih sredstava (neotplaćenog iznosa glavnice), i to:

- u iznosu do 15% vrijednosti realizovanog kredita, za kredite vrijednosti do 25.000 eura, a u maksimalnom iznosu do 3.000 eura, odnosno
- do 10%, za kredite vrijednosti od 25.000 do 50.000 eura, u maksimalnom iznosu do 5.000 eura.

Preostala dostavljena pitanja odnose se na:

- Da li ste zadovoljni efektom Zakona o inovacionoj djelatnosti, kada se radi o novim kompanijama, ali i prije sve ga o mladim ljudima koji žele da se bave inovativnim biznisima u Crnoj Gori?
- Šta je to što je on omogućio mladim preduzetnicima u ovoj oblasti?
- Na koji način je omogućeno investitorima i domaćim kompanijama da jedan dio kapitala ulože u domaće startup biznise?

U komunikaciji sa nadležnim ministarstvom za ovu oblast, u nastavku dostavljamo njihove odgovore.

Implementacija Zakona o inovacionoj djelatnosti („Službeni list CG“, broj 82/20) u nadležnosti je Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja i prate je tri podzakonska akta:

- Pravilnik o bližim uslovima i postupku za odobravanje i načinu korišćenja sredstava za inovativne programe i projekte („Službeni list CG“, broj 100/21);

- Pravilnik o kriterijumima za imenovanje eksperata i postupku ocjene inovacionih programa i projekata („Službeni list CG“, broj 107/21); i
- Pravilnik o Registru inovacione djelatnosti („Službeni list CG“, broj 100/21).

Važeći Zakon prepoznaje širi spektar subjekata inovacione djelatnosti u odnosu na prethodno zakonsko rješenje i po prvi put prepoznaje kao subjekte fizička lica (inovatore, pronalazače i frilensere), ali i jasnije utvrđuje kategorije subjekata inovacione djelatnosti, koji su ranije bili svrstani svi pod „inovativnim organizacijama“. U pogledu početnika u inovativnom biznisu, Zakon definiše i startupove. Pregled subjekata inovacione djelatnosti omogućen je kroz tzv. Registar inovacione djelatnosti, u kojem je na današnji dan registrovano 60 pravnih i fizičkih lica, od kojih: 35 startupovi, 7 frilenseri, 5 naučnoistraživačkih ustanova i 13 ostalih subjekata inovacione djelatnosti. Ovaj broj se u posljednje vrijeme gotovo svakodnevno povećava, što svjedoči o tome da se na crnogorskom tržištu svakoga dana prepoznaje sve više subjekata koji obavljaju inovacionu djelatnost i ulažu u istu.

Zakon je omogućio kreiranje novog institucionalnog okvira, koji je usklađen sa EU preporukama za oblast inovacija i pametne specijalizacije. Uveo je sistem inovacione djelatnosti – Fond za inovacije, čiji je cilj implementacija inovacione politike, odnosno implementacija inovacionih programa i projekata. Fond je već formirao tim, obezbijedio podršku za jačanje kapaciteta od strane UNDP-ija u okviru druge faze projekta „Norveška za vas“ i od strane EU u okviru IPA 2020 projekta tehničke podrške, tako da je već operativan. Prva programska linija inovacionih vaučera je već plasirana, dok se otvaranje druge programske linije kolaborativnih grantova očekuje krajem juna. Osnivanjem ove institucije inovaciona zajednica, uključujući startup zajednicu, dobila je specijalizovanu instituciju koja će se baviti implementacijom inovacionih programa i privlačiti sredstva iz drugih izvora za namjene podrške razvoju inovacione djelatnosti. Takođe, u sistemu je utvrđen i Savjet za inovacije i pametnu specijalizaciju, kao ključno savjetodavno i upravljačko tijelo Vlade za oblast inovacija i pametne specijalizacije. Ova pristup otvorio nam je mogućnost usklađivanja sa gore pomenutim preporukama EU, pa smo danas jedan od najboljih primjera implementacije koncepta pametne specijalizacije u regionu.

Takođe, Zakon je utvrdio način finansiranja inovacione djelatnosti, što je omogućilo donošenje Programa za inovacije 2021-2024, gdje se na jednom mjestu nalaze sve relevantne programske linije podrške inovacijama koje su planirane u ovom periodu, koje će olakšati inovacionoj zajednici da prepozna sve instrumente koji će biti dostupni i koji će biti usmjereni na cjelokupni ciklus razvoja inovacije: od same ideje do njene komercijalizacije i izlaska na tržište. Ulaganje u inovacije bilježi rast svake godine, što ovako programski uređen sistem inovacija i omogućava, kreirajući nove šanse kada su u pitanju međunarodni fondovi.

Na Zakon o inovacionoj djelatnosti nadovezuje se Zakon o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija, koji je u stvari set poreskih olakšica, koje pružaju posebno umanjenje poreskog opterećenja za startupove i spinofove, ali i mogućnost podsticaja za ulaganje u iste. Investitorima je omogućeno korišćenje podsticajne mjere koja se odnosi na porez na dobit pravnih lica.

Podsticajne mjere imaju za cilj podsticanje ekonomskog rasta, tehnološkog razvoja, inovacija i preduzetništva kroz zapošljavanje, posebno mladih, visoko-kvalifikovanih lica, jačanje postojećih inovativnih privrednih društava i kreiranje startupova i spinofova, podsticanje izvoza, posebno u sektorima srednjih i visokih tehnologija, usluga baziranih na znanju, kao i stvaranje povoljnijeg ambijenta za naučnoistraživačku i inovacionu djelatnost.

Zakon o podsticajnim mjerama definiše investitore kao pravna ili fizička lica koja ulažu sredstva u druge subjekte koji obavljaju inovacionu djelatnost, i to u udjele ili akcije startupova, spinofova i fondova rizičnog kapitala za ulaganje u subjekte koji obavljaju inovacionu djelatnost ili donira sredstva naučnoistraživačkim ustanovama ili subjektima inovacione infrastrukture.

Na osnovu izvršene investicije, te nakon upisa u Registar inovacione djelatnosti, investitor može ostvariti poresku olakšicu u skladu sa ovim zakonom u vidu oslobođanja poreza na dobit, i to:

- pravna lica koja su upisana u Registar inovacione djelatnosti i reinvestiraju sredstva izostvarene dobiti u svoje naučnoistraživačke, odnosno inovativne projekte;
- pravna lica koja ulažu sredstva u druge subjekte inovacione djelatnosti i to u udjele ili akcije startapova, spinofova i fondova rizičnog kapitala za ulaganje u subjekte koji obavljaju inovacionu djelatnost ili doniraju sredstva naučnoistraživačkim ustanovama i subjektima inovacione infrastrukture,
- pravna lica koja obezbjeđuju inovacionu infrastrukturu.

Obračunati porez na dobit pravnih lica iz stava, umanjuje se 100% na iznos dobiti koju pravno lice reinvestira u svoje naučnoistraživačke ili inovativne projekte, inovativne programe subjekata inovacione infrastrukture, odnosno program rada Fonda, za period trajanja statusa korisnika podsticajnih mjera.

Obračunati porez na dobit pravnih lica umanjuje se 100% za iznos sredstava koji je uloženi u: udjele ili akcije startapova i spinofova; donacije naučnoistraživačkim ustanovama i subjektima inovacione infrastrukture u projekte i naučnoistraživačku infrastrukturu; Fond i/ili druge investicione fondove u Crnoj Gori koji ulažu sredstva u subjekte koji obavljaju inovacionu djelatnost.

Ukupan iznos svih umanjenja, oslobođenja ili olakšica, ostvarenih korišćenjem podsticajnih mjera po osnovu ovog Zakona, za jedno pravno ili fizičko lice, ne može biti veći od 300.000 eura na trogodišnjem nivou.

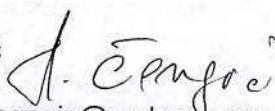
Primjena oba Zakona je omogućena nakon donošenja podzakonskih akata, početkom oktobra 2021. godine.

S poštovanjem,

Odobrila:
mr Marina Marković
Načelnik Direkcije

Obradio:
Admir Čengić
Viši savjetnik
email: admir.cengic@mek.gov.me

MINISTAR
Goran Đurović

